

ἀγροῖστρα ἡ, ἐπίθ. θηλ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγροῖζου.

Ἡ γυνή ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν θέλησίν της ἐπὶ τοῦ συζύγου της.

ἀγρός ὁ, λόγ. σύννηθ.

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀγρός.

Ἀγρός, χωράφι, μόνον ἐν τῇ εὐαγγελικῇ ρήσει: «ἀγρὸν ἡγόρασα» (Λουκ. Εὐαγγ. 14,18), τῆς ὁποίας γίνεται παροιμιώδης χρῆσις καὶ ἐν τῇ δημῳδ. γλώσσῃ: Τοῦ ἴππου πῶς πνίγηκαν τὰ πρόβατά του, ἀλλ' αὐτὸς ἀγρὸν ἡγόρασε. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγρός Κέρκ. Κύπρ. Ρόδ. Σῦρ. Μέγας Ἀγρός Χίος Μακρὺς Ἀγρός Χίος.

ἀγρουγκῆ ἡ, ΘΧελδράιχ 34.

Ἀγνώστου ἐτύμ.

Τὸ φυτὸν κράταιγος μονόγυνος (crataegus monogyna) τῆς τάξεως τῶν μηλεοειδῶν (pomaceae). [**]

ἀγρούζα ἡ, Λευκ. Ἰγρούζα Ἡπ. Ἰγρούζο τό, Ἡπ. (Δρόβιαν. κ. ἀ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Τὸ φυτὸν σησαμοειδὲς τὸ ὠχρὸν (reseda luteola) τῆς τάξεως τῶν σησαμοειδομόρφων (resedaceae), βότανον κατὰ τοῦ κτυπήματος τοῦ ἰχθύος δρακαίνης Ἡπ. (Δρόβιαν. κ. ἀ.) 2) Ὁ ἰχθὺς δράκαινα Λευκ. [**]

ἀγρούστιν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.) ἀγρούστ' Πόντ. (Ἀμισ. Κοτύωρ. Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἀγρώστης = ἀγρότης, ἄγροικος. Περί τοῦ σχηματισμοῦ τῶν εἰς οὐδ. ἐπίθ. ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 167 κέξ.

1) Τραχὺ τὴν γεῦσιν, ἄωρον, ἐπὶ καρπῶν ἔνθ' ἄν.: Ἀγρούστ' ἀπιδ' - μῆλον Ἀμισ. Σάντ. Χαλδ. Πβ. ἀγροίκητος B 4 β. 2) Συνεκδ. ἐπὶ προσώπου δύσμορφον, δυσειδὲς, στρυφνὸν ἔνθ' ἄν.: Πρόσωπον ἀγρούστ' Ἀμισ. Σάντ. Χαλδ. Ἀγρούστ' κατ' ἰν Κοτύωρ. Σάντ. Χαλδ.

ἀγρουδιωτός ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀγρούστιν καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωτός, δι' ἣν πβ. ἀβραστιωτός ἐκ τοῦ ἀβραστος, ἀγαθωτός ἐκ τοῦ ἀγαθός, ἀγριωτός ἐκ τοῦ ἀγριος κττ.

Ὁ δύσμορφός πως, ὁ ὀλίγον ἄσχημος.

ἀγροφύλακας ὁ, λόγ. κοιν. ἀγρουφύλακας Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ. ἀγριοφύλακας Πελοπ. (Γέρμ.) Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐς. ἀγροφύλαξ. Πληθ. ἀγροφυλάκοι καὶ ἐν πατύρῳ τοῦ ἔτους 514. Ἰδ. Maspero Papyr. grecs d'éroque Byzant. 1,6. Τὸ ἀ' συνθετ. τοῦ τύπ. ἀγριοφύλακας κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ ἐπίθ. ἀγριος.

Ὁ φύλαξ τῶν ἀγρῶν: Μᾶς ἔφαγαν οἱ ἀγροφυλάκοι (μᾶς ἐπροξένησαν ζημίας).

ἀγροφυλακή ἡ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐς. ἀγροφύλαξ.

Ἀγροτική ἀστυνομία.

ἀγροφυλακιάτικο τό, ἀμάρτ. ἀγρουφυλακιάτικον Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγροφύλακας.

Ἡ ὑπὸ τῶν ιδιωτῶν καταβαλλομένη εἰς τὸν ἀγροφύλακα ἀντιμισθία: Τοῦ χ' νόπουρου βγαίν' νι οἱ ἀγρουφ' λάξ' καὶ μαζών' νι τ' ἀγρουφυλακιάτικον. Δίνου τ' ἀγρουφυλακιάτικον.

ἀγρύνω Πόντ. (Ἀμισ. Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀγριος παρ' ὁ καὶ ἄγρος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἄσκημος - ἀσκημύνω, καλὸς - καλύνω κττ.

Μετβ. ἀγριῶ, καθιστῶ ἄγριον ἔνθ' ἄν.: Τσίπ ἔγρυνεν τὰ κοσσάρας (παντελῶς ἐξηγρίωσε τὰς ὀρνίθας) Κοτύωρ. Καὶ ἀμτβ. ἀγριοῦμαι, γίνομαι ἄγριος ἔνθ' ἄν.: Ντ' ἄγρυντες καὶ τερεῖς με; (διατί με βλέπεις με ἄγριον βλέμμα; Ὁ ἀναβιβασμὸς τοῦ τόνου εἰς τὸ ἄγρυντες διὰ τὸ προηγούμενον ἐρωτηματικὸν ντό) αὐτόθ. Ἐγρυνεν κ' ἐτέρεσέ με (με εἶδε με ἄγριον ὄμμα, με ἀγριοκοίταξε) αὐτόθ. Πβ. ἀγριοτῆρῶ.

ἀγρυξὲς ἐπιφών. Καπ. (Φερτ.) ἀγρυξοῦ Καπ. (Φερτ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀγρυξία = ἄκρα σιγή.

Ἐπίπληξις ἰσοδύναμος πρὸς τὸ σιωπή! σκαμός! καὶ τὰ ὅμοια.

ἀγρυπνα ἐπίρρ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) κ. ἀ. — Λεξ. Γαζ. (λ. ἐγερτί).

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀγρυπνος.

Ἀγρύπνως, ἐπιμελῶς ἔνθ' ἄν.: Ἀγρυπνα νὰ κοιτάης αὐτὸ τὸν προῖμα Ἀδριανούπ.

ἀγρύπνημα τό, Θράκ. (Ἀδριανούπ.) ἀγρύπνεμαν Πόντ. (Σάντ. Τραπ. κ. ἀ.) ἀγρύπνημα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγρυπνῶ. Τὸ ἀγρύπνημα κατ' ἀναλογ. τῶν ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγομένων οὐς.

Ἡ κατὰ τὴν νύκτα ἐγρήγορσις ἔνθ' ἄν.: Τὸ πολλὰ τ' ἀγρύπνεμαν καλὸν κ' ἔν' (ἡ πολλὴ ἐγρήγορσις δὲν εἶναι καλὴ) Τραπ.

ἀγρυπνία ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀγρυπνία Πόντ. (Κερασ. Ὀφ. Τραπ.) ἀγρυπνία Ἡπ. Κρήτ. Νάξ. Πόντ. (Κερασ.) κ. ἀ. ἀγρύπνια Παξ. Κεφαλλ. κ. ἀ. ἀγρυπνία Μέγαρ.

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀγρυπνία.

1) Ἡ κατὰ τὴν νύκτα ἐγρήγορσις, ἀγρυπνία ἔνθ' ἄν.: Ἀπόψε δὲν ἔκλεισα μάτι, εἶχα ἀγρύπνια ὅλη νύκτα. Τὸν ἔφαγε ἡ ἀγρύπνια (τὸν κατέβαλε) κοιν. Ἀσ' σὴν ἀγρυπνίαν τ' ὀμμάτ' τ' κόκκινα ἐγέντανε (ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν τὰ μάτια του ἔγιναν κόκκινα) Ὀφ. Ἀσ' σὴν ἀγρυπνίαν τ' ὀμμάτ' μ' ἐκούφαναν (ἐκοιλάνθησαν) Τραπ. Ἀσ' τὴν ἀγρυπνίαν 'ς τὰ ποδάρε' μ' κ' ἐπορῶ νὰ στέκω (ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν δὲν ἤμπορῶ νὰ στέκω εἰς τὰ πόδια μου) αὐτόθ. Ἐσὺ κοιμᾶσαι καὶ χορτάεις κ' ἐγὼ σὺρῶ τὴν ἀγρυπνίαν (ἐσὺ κοιμᾶσαι καὶ χορταίνεις τὸν ὕπνον καὶ ἐγὼ ὑποφέρω ἀπὸ ἀγρυπνίαν) Τραπ. || Ἀσμ.

Μάθε, κόρη, τὴν ἀγρυπνίαν καὶ τὴν κακοπειρίαν

καὶ ὁπόταν πᾶς 'ς τὰ πεθερ' κά σ' νὰ εἶσαι μαθεμέντσα

(κακοπειρία = τάλαιπωρία, κακοπέρασι, μαθεμέντσα = μαθημένη, ἔμπειρος) Κερασ. 2) Ἡ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς